

Szervezkednek a szegedi vasutasok.

A magyar szent korona országainak Vasutas Szövetsége szegedi kerületének vezetősége, a szegedi vasuti központi leszámoló hivatal alkalmazottainak meghívására, esztörtökön délután négy órakor ismertető előadást tartott a köznapokban megindult országos vasutas-szervezkedésről. A szegedi kerület képviselőiben megjelent *Kotányi* Manó felügyelő, kerületi elnök, *Bakonyi* Armin főellenőr és *Kulinyi* József ellenőr, kerületi titkár.

A leszámoló hivatal alkalmazottai a tanácsteremben gyülekeztek, azonban a nagy testület érdeklődő tagjai, akik közül mintegy százan eddig is a szövetség tagjai voltak, nem fértek el a nagy teremben és így a melléktér-ekben és a folyosón is szorongtak. Megjelentek az összes női alkalmazottak is. A hivatal osztályfőnökei közül *Kerner* Lajos főfelügyelő, osztályfőnök üdvözölte a kerület vezetőségét. Felkérte a kartársait, hogy hallgassák meg a szövetség szegedi kerületének vezetőit, akik hivatva vannak a központi vezetőség új, demokratikus berendezkedésével kapcsolatos szervezkedést vezetni és irányítani. Ő, ugymond, elejétől kezdve híve volt és marad a szövetségnek, mert megvan győződve arról, hogy a vasutasoknak az országos szervezetre szükségük van. Bizik a vezetőségben, hogy az elkövetkezendő új alakulások közepett a szövetség a vasutasok anyagi és erkölcsi érdekeit a törvényesség határain belül kellőleg és hathatósan fogja képviselni. Éppen azért ajánlja, hogy azok, akik ezideig haboztak a tagok sorába lépni, lépjenek be.

Kotányi Manó felügyelő örömmel tett eleget a meghívásnak, különösen örül annak a nem remélt kedvező és lelkes fogadtatásnak, amelyben a szövetség körül való tömörülés eszméje láthatólag is jelentkezik a hallgatók nagy száma által. Röviden rámutat arra, hogy a szövetség átszervezése kategóriák szerint időszerű és okszerű, mivel az egyes vasutas kategóriáknak végre kellő súllyal kell érvényesülniök egy országos egyesületben, a Vasutas Szövetségben. Meggyőződésekkel bizonyítja, hogy az erők szétforgácsolódása sohasem vezetett célra és ha valamikor, úgy ma feltétlenül szükséges a magyar vasutasok tömörülése. A Vasutas Szövetségben mindenki meglegeli a kellő képviselőt és a szövetségnek egyetlen célja van: a vasutasok boldogulását előmozdítani. Rendbontást, felforgató törekvéseket a szövetség vezetősége nem tűr. Reméli, hogy az erkölcsi erők tömörülésével az illetékes tényezőket a központi vezetőségnek sikerülni fog meggyőzni, az óhajokat, a rég vajdó sérelmeket orvosoltatni, — de ehhez szükséges, hogy ne 30.000 vasutas, hanem 150.000 álljon a szövetségben. A szervezés és az eddigi eredmény imertetésére a titkárt kéri fel.

Kulinyi József titkár feltárta azokat a bajokat, amelyek ugyszólván szunnyadásra készítették a Vasutas Szövetség munkáját. Elismeri, hogy a központ vezetősége nem küzdött ki azokat az előnyöket, amelyeket programjában ígért és amelyeket a több ízben benyújtott memorandumokban a változó kormányoknál sürgetett. Azonban annak nem a központi vezetőség volt az oka, hanem maguk a vasutasok, akik erejüket szétforgácsolva, nem egységesen, hanem töredékekben jelentkeztek. Ilyen nagyobb töredéke volt eddig a vasutasoknak a szövetség is. A vasutasokat eddig is biztatták ígérekkel, most is biztatják. A vasutasok vannak olyan jó hazafiak, hogy az új rendszer és kormányváltozással szemben is türelemmel viseltessenek. Fegyelemmel, a nagy időkhoz méltó megértéssel tesznek eleget az ország elsőrendű érdekeinek és *Sákerényi* kereskedelemügyi miniszternek a Vasutas Szövetség előtti ama kijelentését, hogy segíteni fognak a vasutasokon, megnyugvással veszik tudomásul. És amikor a

miniszter fegyelmet követel a vasutasoktól, a vasutasok bátran mutathatnak arra, hogy ha fegyelmezettek nem lennének és lettek volna, úgy a sok nyomorúság és szenvedés már rég az elégedetlenek táborába sodorta volna a személyzetet. Azonban a magyar vasutasok nem fogják a háboru alatt kivívott tiszteességüket és a felsőbbség által több ízben elismert kiválóságukat megtépni hagyni. Meggondolatlan lépésekre nem ragadtatják magukat. Tűrnek, szenvednek, sorakoznak, hogy erkölcsi erejük tömörülésével a becsület útján jogos követelésüket, tisztes megélhetésüket biztosítsák, Hiszik, remélik, hogy a kormány a vasutasok hazafias magatartását, a háboruban átszenvedett nyomorúságát egy végleges, tisztes megélhetést biztosító fizetésrendezéssel fogja honorálni.

Ennek a honorációnak biztosítékául szükséges az országos egyesülés, amelynek az anyagiak mellett, a vasutasok társadalmi helyzetének fellendítése, a társadalomban való megbecsülésének kiküzdése, az egymás javán, szellemi és erkölcsi helyzetének emelésén való összmunkálkodás a célja. Tehát messzemenő célokat szolgál a szövetség eszméje és hogy azok a vasutasok javára szolgáltsanak, mindekor kellő és energikus súllyal hassanak,

Wekerle ragaszkodik a választójog alapelveihez.

— Ezenfelül a megegyezés útján nincs elzárva. — Károlyi a kormány programjáról. — A Ház ülése. —

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.)

A Ház csütörtökön folytatta a kormányprogram vitáját. Szász Károly elnök az ülés megnyitása után bejelentette, hogy engedélyt adott arra, hogy *Polónyi* Géza a kormányalakításról, *Barta* Ödön pedig a népnevelés érdekeinek a megvédéséről sürgős interpellációt terjesszen elő.

Az első felszólaló *Simonyi-Semladam* Sándor volt, aki a keresztény-szociálisták nevében fejtette ki álláspontját. Azért léptek be — mondja — a kormánypártba, mert annak programjában megtalálják az ő céljukat. Megállapítja, hogy ők soha le nem morzsolódtak, megmaradnak továbbra is törekvéseik mellett, de a jelenlegi viszonyok között helyesnek tartják, hogy erejüket, amely folyton növekvőben van, szeretettel rendelkezésre bocsássák a kormánynak.

Ezután *Bizony* Ákos állott fel szólásra. Kijelentette, hogy pártja mint függetlenségi és 48-as párt, továbbra is teljesíti feladatát.

Polónyi Géza: Nagyon helyes!

Bizony Ákos: Nem szándékozik a kormánnyal szemben ellenzéki álláspontot elfoglalni. Támogatják elsősorban a kormány választójogi javaslatát, de a program többi pontját is, amelyet üdvösnek tartanak. Helyesli, hogy a magyar föld megbízható kezekben maradjon. (Helyeslés.) A magyar hadsereg, amelyet a kormány programja ígér, nem az, amiert ők ötven évig küzdöttek, de már ez is korszakalkotó nagy reform. A mi a 67-es politikától elválasztja őket, az a független Magyarország teljes kiépítése, a közös intézmények megszüntetése. Ideáljuk a teljesen önálló magyar hadsereg és az önálló külpolitikai képviselő mellett az önálló gazdasági berendezkedés.

(Károlyi Mihály beszéde.)

Gróf *Károlyi* Mihály: A kormányprogram egyes részei kötelességévé teszi, hogy

szükséges az új idők szellemében való megértése és megérzése a dolgoknak a vasutasok részéről. A vasutasok sorsát maguk a vasutasok vannak hivatva intézni és egy ilyen országos nagy szervezet elismerést kell, hogy kíváltsa, úgy fent, mint lent.

Jelenti, hogy a szegedi kerület két hónap alatt olyan eredményt ért el, amely az országos elnöki értekezleten a legszebb elismerést aratta. A szövetségbe belépett az üzletvezetőség teljes személyzete és a vonatról naponként seregeseen történnek belépések. A vasutasokat nem kell féltetni. A kinevezettek táborából történhetnek letiltások, de az esküt tett alkalmazottak csak országos egyesülés felé fognak törekedni. A külön kategóriák szerinti szervezkedést nem helyteleníti, de rámutat arra, hogy egy országos egyesületnek lennie kell, mivel e nélkül a vasutasok — töredékekben — soha nem érhetnek célt.

Az előadást a leszámoló alkalmazottai élénk figyelemmel és tetszéssel hallgatták. Többen résztvettek a vitában, majd megállapodtak abban, hogy a szegedi vasutasok a Szegeden való társadalmi életük fellendítése érdekében külön akciót is fognak indítani. Az ülést *Kulinyi* főfelügyelő zárta be, megköszönve a szegedi kerület vezetőségének a vasutasok egyesítése érdekében kifejtett hasznos tevékenységét.

ezekben a kormányt melegen támogassa. Három kardinális pontban azonban szemben áll a kormánnyal. Ez a katonai kérdés, a gazdasági önállóság s a német szövetség kimélyítése. Az új párt programjában seholsem látja a 48-as program megvalósítását. Ezért lehet a pártnak *Andrássy* az elnöke. Az új párt a 48-as jelszót megtartja, de az elvet feladja. Amit a kormányelnök ígér az nem a kormány programja, hanem fejedelmi ajándék. A király ezt nem a kormánynak, hanem a nemzetnek adta.

Majd beszél a Németországról való szövetségről. Nem híve a szövetség kimélyítésének, mert a középeurópai koncepció a béke egyik legfőbb akadály. A pacifista elveket vasélyesztetné egy ilyen közös vámrendszer és vámháborúra vezetne az antanttal. Ez megint fegyverkezésre kényszerítené az államokat. Követeli a főrendiház reformját. Ismerteti az új pártalakulás körül történeteket. Az egyesülés által a kormánypárt kisebb lett, a miniszterelnök teljes fiaskója ez az egyesülés.

Beszél a bolsevikizmus vádjáról. Meg van arról győződve, hogy olyan ember, aki minden áron békét akar, nem létezik. Ő sem a minden áron való békének híve, hanem megegyezéssel békét akar, mint amilyent Czernin fejtett ki.

— Ha én bolsevik volnék, — mondotta, — lenne bátorságom azt be is vallani. A forradalomtól félti az országot, de a háborútól is ép úgy félti. Nem hiszi, hogy volnának olyanok a fronton, akik tea helyett vért akarnának szürcsölni.

(Wekerle válasza.)

Ezután dr. *Wekerle* Sándor miniszterelnök szólt fel. Károlyi nagyszabásu programot kíván. Olyan programot ért ez alatt, a meiyet nem lehet megvalósítani. Kijelenti, hogy az özvegyek és árvák ellátására legkö-